

R A P O R T
PRIVIND ACTIVITATEA
CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR
ÎN ANUL 2015

CUPRINS

1. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE A CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR.....	5
2. GESTIONAREA CARIEREI PROFESIONALE A PROCURORILOR.....	6
2.1 Atribuții în procedura de ocupare a funcțiilor vacante	6
2.2 Evaluarea profesională a procurorilor	8
2.3 Eliberări din funcția de procuror	9
3. ACTIVITATEA ÎN DOMENIUL FORMĂRII PROCURORILOR.....	10
3.1 Activitatea în domeniul formării inițiale a procurorilor	10
3.2 Activitatea în domeniul formării continue a procurorilor	11
4. ATRIBUȚII ÎN MATERIE DISCIPLINARĂ ȘI DE ETICĂ PROFESIONALĂ.....	12
4.1 Activitatea punitiv-disciplinară	12
4.2 Deontologia profesională	13
5. ALTE DOMENII DE INTERVENȚIE	15
5.1 Contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor.....	15
5.2 Cooperarea internațională	15
5.3 Transparența	16
6. CONCLUZII	18

SUMAR

Consiliul Superior al Procurorilor este investit cu competențe în vederea examinării chestiunilor ce țin de cariera procurorilor, instruirea inițială și continuă a acestora, respectarea disciplinei și eticii de procuror. Pentru realizarea acestor atribuții, Consiliul s-a întrunit pe parcursul anului 2015 în 17 ședințe ordinare, inclusiv în 2 ședințe extraordinare, în cadrul cărora au fost adoptate 301 hotărâri.

Hotărârile adoptate au vizat toate aspectele competențelor sale definite în articolul 82 din Legea cu privire la Procuratură.

În contextul implementării reformei în sistemul justiției, pe fondul unor intense dispute în mass-media și societate, Consiliul a continuat îndeplinirea misiunii sale fundamentale ca și organ de autoadministrare a procurorilor, garantare a autonomiei, obiectivității și imparțialității lor.

Este de menționat, în primul rând, că în anul 2015 instituția Procuraturii s-a confruntat dur cu fenomenul fluctuației de cadre în rândurile procurorilor, în condiții în care, în cursul anului din sistem au demisionat circa 10 la sută din procurori. Astfel, preocuparea primordială a Consiliului a constituit adoptarea de măsuri organizatorice în vederea completării statelor de personal pentru funcționarea în condiții optime a subdiviziunilor Procuraturii, pe fundalul creșterii fenomenului fluctuației procurorilor, fiind organizate un număr mai mare de concursuri pentru accederea în funcțiile vacante de procuror.

Pentru redresarea situației create, Consiliul a asigurat ocuparea posturilor vacante de procuror prin organizarea mai multor concursuri, în rezultatul cărora în procuraturile teritoriale și specializate au fost suplinite 47 de funcții de procuror, în 23 de cazuri (50%) în funcție au fost numiți absolvenții Institutului Național al Justiției.

În vederea îmbunătățirii procedurii de selecție a viitorilor procurori în temeiul art.37 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul a intervenit cu modificări ale cadrului instituțional privind procedura de evaluare a candidaților în cadrul concursului la ocuparea funcției de procuror, aprobând Tematica actualizată a subiectelor în baza cărora Colegiul de calificare evaluează cunoștințele candidaților.

În rezultatul fluctuației de de cadre cu care procuratura s-a confruntat la începutul anului, Consiliul Superior al Procurorilor a propus Consiliului Institutului Național al Justiției suplimentarea numărului de burse pentru audienții institutului cu 15 locuri pentru procurori, pe lângă cele 25 scoase anterior la concurs. Această propunere a fost respinsă din raționamente bugetare.

În egală măsură, Consiliul a monitorizat constant procesul de instruire inițială și continuă desfășurat de către Institutul Național al Justiției, pentru a asigura îndeplinirea tuturor prevederilor legale în acest domeniu și a spori profesionalismul atât a procurorilor în funcție, cât și a candidaților la funcțiile de procuror.

Pe parcursul anului 2015 au fost organizate concursuri privind ocuparea funcțiilor de procuror teritorial în 14 raioane, care urmează să fie finalizate cît de curînd, cu desemnarea cîștigătorilor. Totodată, în rezultatul unor concursuri finalizate, în funcții de procuror teritorial au fost numiți în anul 2015 - 3 procurori și 1 procuror, adjunct al procurorului teritorial.

În perioada de referință, Consiliul a validat 198 de hotăriri ale Colegiului de calificare, adoptate în rezultatul procedurilor de atestare a procurorilor și organizare a concursurilor pentru accederea în funcțiile de procuror. O hotărire a Colegiului de calificare privind neatestarea unui procuror fiind contestată, a fost parțial admisă.

În domeniul instruirii continue a procurorilor Consiliul Superior al Procurorilor, conform atribuțiilor sale, a avizat proiectul Planului de formare continuă a candidaților la funcția de judecător și procuror pentru anul 2016, fiind formulate completări pentru perfecționarea profesională a procurorilor, în raport cu necesitățile stringente de formare.

Activitatea disciplinară în anul 2015 a fost mai intensă decît în anul precedent, avîndu-se în vedere adoptarea unui nou Cod de etică și conduită al procurorului, dar și riscurile la care sunt supuși procurorii în cadrul exercitării atribuțiilor sale. Astfel, Colegiul disciplinar a adoptat mai multe hotăriri și a respins majoritatea propunerilor privind stingerea sancțiunilor procurorilor înainte de termenul expirării lor. Consiliul, la rîndul său, a manifestat o preocupare constantă în privința responsabilizării procurorilor, în special, la validarea sancțiunilor disciplinare aplicate, care au mers pînă la excluderea din procuratură, suspendarea din funcție a procurorilor în privința cărora au fost pornite urmăriri penale.

În anul 2015 reprezentanții Consiliului Superior al Procurorilor au efectuat vizite de studiu în unele state din spațiul european (Polonia, Portugalia), pentru familiarizarea cu sistemul procuraturii și funcționarea organelor de autoadministrare ale procurorilor.

Transparența în activitate a fost asigurată constant prin publicarea pe pagina web a procuraturii, link-ul Consiliului Superior al Procurorilor, a hotăririlor și a ordinii de zi a ședințelor ordinare, a informației cu privire la organizarea concursurilor și rezultatele lor. După finalizarea elaborării paginii electronice a Consiliului, menită să îmbunătățească comunicarea cu mass-media și cetățenii, va fi creat un mediu nou de interacțiune interactiv și transparent.

Prezentul raport, structurat în 6 capitole, conține informații cu referire la domeniile de bază de activitate, după cum urmează:

- I. Consolidarea capacității instituționale a Consiliului Superior al Procurorilor
- II. Gestionarea carierei profesionale a procurorilor
- III. Activitatea în domeniul formării procurorilor
- IV. Atribuțiile Consiliului Superior al Procurorilor în materie disciplinară și de etică profesională
- V. Alte domenii de intervenție
- VI. Concluzii

1. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE A CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR

O măsură legislativă semnificativă a constituit adoptarea Legii nr.231 din 25.11.2011 privind aprobarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, a Legii nr.122 din 03.07.2014 pentru aprobarea Concepției de reformă a procuraturii și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012, documente strategice în vederea edificării unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului.

Implementarea consecventă a acestor obiective constituie o obligație a autorităților responsabile.

La 01.01.2015 a intrat în vigoare Legea nr.236 din 23.12.2013, prin care a fost completat art.36 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură, cu o nouă literă h), în sensul că o condiție obligatorie pentru numirea în funcție de procuror este și supunerea candidatului testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligraf).

Prin hotărîrea Consiliului nr.12-270/15 din 26.11.2015 a fost avizat pozitiv proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea normelor metodice unice de efectuare a testărilor cu utilizarea poligrafului, elaborat de Comisia de stat pentru utilizarea poligrafului.

Pe tot parcursul anului 2015, Consiliul a avut reprezentanți permanenți în grupurile de lucru create pentru elaborarea proiectului Legii cu privire la Procuratură, inclusiv a pachetului legislativ conex.

În perioada vizată nu au fost executate activitățile a căror realizare este condiționată de adoptarea noii Legi cu privire la Procuratură. Proiectul a fost votat în prima lectură la 29 mai 2015. După adoptarea legii în lectură finală urmează a fi organizată Adunarea Generală a procurorilor la care urmează a fi aleși membrii-procurori în cele 3 colegii, să fie elaborate și aprobate un șir de acte normative în scopul reglementării activității organelor de autoadministrare în cadrul Procuraturii, Inspecției procurorilor, precum și în scopul modificării procedurii de selectare, numire, transfer și promovare a procurorilor.

2. GESTIONAREA CARIEREI PROFESIONALE A PROCURORILOR

În anul 2015 instituția Procuraturii s-a confruntat cu fenomenul fluctuației de cadre în rândurile procurorilor, care a înregistrat tendințe îngrijorătoare. Astfel, în perioada de referință din subdiviziunile teritoriale și specializate și din aparatul central al Procuraturii, din diferite motive, au demisionat 72 de procurori.

În aceste condiții, principalul obiectiv al Consiliului Superior al Procurorilor, legat de activitatea administrativă a acestuia, l-a constituit asigurarea necesarului de resurse umane pentru buna desfășurare a activității, în special la nivelul procuraturilor teritoriale și specializate. Fluctuația procurorilor în anul 2015, se prezintă conform datelor tabelului ce urmează:

Procurori real angajați la 31.12.2015	712
Procurori suspendați din funcție conform art.65 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură	6
Procurori suspendați din funcție conform art.65 alin.(1) lit.d) din Legea cu privire la Procuratură	21
Procurori suspendați din funcție conform art.30 alin.(2) din Legea cu privire la serviciul diplomatic	1
Procurori numiți în funcție în anul 2015	48
Procurori demisionați în anul 2015 la propunerea CSP	71
Procurori concediați potrivit competenței Procurorului General	1

2.1 Atribuții în procedura de ocupare a funcțiilor vacante

În anul 2015, Consiliul a asigurat ca ocuparea posturilor vacante de procuror să fie realizată prin ambele modalități prevăzute de art.36 din Legea cu privire la Procuratură: de către persoanele care au absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor la Institutul Național al Justiției și care au vechimea în muncă necesară pentru a fi numiți în funcția respectivă.

În această perioadă, Consiliul nu a anunțat concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror în subdiviziunile Procuraturii Generale, dat fiind faptul că odată cu intrarea în vigoare a noii Legi cu privire la Procuratură (adoptată de Parlament în I-a lectură) structura internă a aparatului central va fi modificată.

În total, în anul 2015, pe bază de concurs au fost selectate și numite în funcție de procuror în procuratură 47 de persoane. O persoană a fost restabilită în funcția de procuror în baza hotărârii instanței civile.

În conformitate cu art.82 alin.(1) și alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură și pct.2.2 din regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, întru îmbunătățirea cadrului instituțional privind procedura de evaluare a candidaților în cadrul concursului la ocuparea funcției de procuror, la promovarea în funcție a procurorilor și evaluarea activității profesionale a procurorilor, Consiliul a aprobat Tematica actualizată a subiectelor, în baza căroră vor fi evaluate cunoștințele candidaților de către Colegiul de calificare.

Repartizarea absolvenților Institutului Național al Justiției

Conform prevederilor art.18 din Legea privind Institutul Național al Justiției, absolvenții care participă la concursul pentru suplinirea posturilor de procuror aleg, în ordinea descrescătoare a mediei generale obținute la examenele de absolvire, posturile de procuror scoase la concurs.

În anul 2015 au aplicat la concurs și au fost propuși Procurorului General, pentru numire în funcțiile de procuror în procuratură, 4 absolvenți ai promoției anului 2014. Concomitent, la concursul între absolvenții Institutului Național al Justiției pentru ocuparea funcțiilor de procuror, dar și la alte concursuri desfășurate în condiții generale, au solicitat înscrierea toți cei 20 de absolvenți ai Institutului Național al Justiției din promoția anului 2015.

Ca rezultat, 19 din ei au fost numiți în funcții de procuror în procuratură, 1 absolvent participă în prezent la un concurs în care procedura nu este finalizată. Nu a aplicat la concurs și nu a fost propus pentru numire în funcție 1 absolvent din promoția anului 2014.

Numirea procurorilor pe bază de concurs, conform dispozițiilor art.37 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură

În anul 2015 au fost organizate 6 concursuri de admitere în profesia de procuror pentru candidații care acced în această funcție în baza vechimii în muncă.

La aceste concursuri Consiliul a pus la dispoziția candidaților posturi de procuror în procuraturile teritoriale și specializate. Prin Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor, în rezultatul a 5 concursuri desfășurate, s-a propus Procurorului General numirea în funcție a 24 de persoane.

În cadrul celui de-al 6-lea concurs anunțat de Consiliu¹, au fost propuse 12 funcții permanente și 5 funcții vacante provizoriu de procuror în procuratură. Acest concurs este în prezent la etapa desemnării câștigătorilor.

Organizarea concursurilor pentru procurori conducători

La începutul anului 2015, conform rezultatelor concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante de procuror teritorial, Consiliul a propus Procurorului General numirea în funcție pe un termen de 5 ani a procurorilor raioanelor Cimișlia și Dubăsari. Rezultatul concursului pentru ocuparea funcției de procuror al raionului Basarabeasca a fost declarat nul, în legătură cu faptul că nici unul dintre candidați nu a acumulat numărul necesar de voturi, pentru a fi declarat câștigător.

Ulterior, în rezultatul organizării repetate a concursului pentru ocuparea funcției de procuror al raionului Basarabeasca a fost desemnat câștigătorul, care a fost propus Procurorului General pentru numire în funcție. În rezultatul selectării prin concurs a fost propus pentru numire în funcție și adjunctul procurorului raionului Dondușeni.

¹ Hotărârea CSP nr.12- 256/15 din 12.11.2015.

La data de 12.03.2015 Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat concursul pentru ocuparea funcției de procuror teritorial ai raioanelor Criuleni, Călărași, iar la 12.11.2015, a fost anunțat concursul pentru ocuparea a 14 funcții de procuror teritorial (Basarabeasca, Briceni, Cahul, Căușeni, Edineț, Ialoveni, Nisporeni, Ocnița, Soroca, Sîngerei, Ungheni, Strășeni) și 7 funcții de adjunct al procurorului în procuraturile teritoriale (municipiului Bender, ai raioanelor Dondușeni, Basarabeasca, Dubăsari, Hîncești, Rezina, Sîngerei, Ștefan Vodă), care la finele perioadei de raport nu au fost finalizate.

2.2 Evaluarea profesională a procurorilor

Conform art.42 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul este supus procedurii de atestare în scopul verificării responsabilității și evaluării corespunderii criteriilor de competență profesională și de performanță.

Evaluarea profesională a procurorilor se face pe baza criteriilor de eficiență, calitate, integritate și obligația de formare continuă, iar pentru procurorii cu funcții de conducere, suplimentar este evaluată și exercitarea abilităților manageriale.

În Regulamentul privind atestarea procurorilor sunt specificate criteriile în baza cărora are loc evaluarea performanței profesionale a procurorilor. Astfel, evaluarea rezultatelor activității procurorilor se efectuează de către procurorul ierarhic superior după următoarele criterii, care se includ în fișa de atestare:

- analiza activității procurorului în perioada de pînă la atestare;
- evaluarea eficienței și calității activității;
- respectarea disciplinei executorii și a termenelor procesuale, precum și capacitatea de a soluționa operativ chestiunile de serviciu;
- aptitudinile manageriale manifestate prin aprecierea calităților de a organiza, planifica și controla activitatea subalternilor (pentru procurorii conducători ai subdiviziunilor Procuraturii Generale, ai procuraturilor teritoriale și specializate);
- analiza deficiențelor în activitatea procurorului supus atestării, cauzele acestora și capacitatea de a le lichida, asupra căror calități și în care domenii urmează să intensifice activitatea.

Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat listele procurorilor care urmau a fi atestați în anul 2015², printre care procurorii cu un stagiul de peste 2 ani de la numirea în funcție și procurorii de la ultima atestare a cărora au trecut 5 ani.

Astfel, pe parcursul anului 2015, Colegiul de calificare a supus procedurii ordinare de atestare 178 de procurori, din ei 10 procurori nu au fost atestați, cu recomandarea de a repeta procedura de atestare peste 3 sau 6 luni. Fiind supuși repetat procedurii de atestare, 7 din ei au primit calificativul atestat, astfel, la finele anului 2015 3 procurori urmau să repete procedura de atestare.

Din cele 201 de hotăriri adoptate ale Colegiul de calificare în anul 2015, 198 de hotăriri au fost validate pînă la finele anului 2015.

² Hotăririle CSP nr.12-3/15 din 22.01.2015 și 12-177/14 din 30.07.2015.

Într-un caz hotărîrea Colegiului de calificare cu privire la neatestarea unui procuror a fost contestată, iar Consiliul a dispus admiterea parțială a contestației. Hotărîrea Colegiului a fost modificată în partea ce ține de retrogradarea în funcție a procurorului și s-a dispus repetarea procedurii de atestare în termen de 3 luni.

Consiliul a reținut că hotărîrea Colegiului de calificare care propunea soluția privind retrogradarea în funcție nu se întemeiază pe procesul-verbal al ședinței în care au fost fixate răspunsurile procurorului, precum și nu conține o motivare suficientă a soluției propuse. În raport de situația de fapt reținută, Consiliul nu a susținut recomandarea de retrogradare în funcție a procurorului.

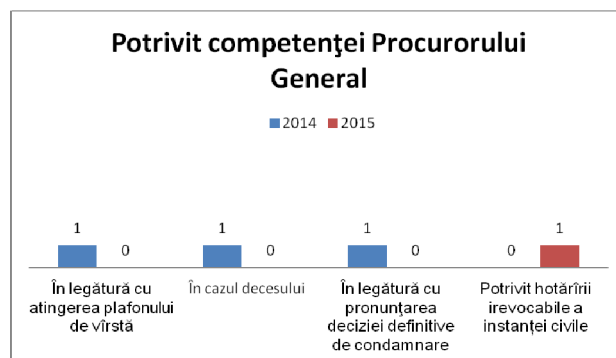
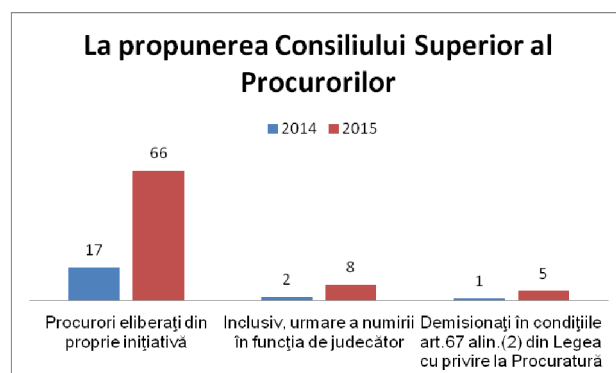
Colegiului de calificare i se recomandă să asigure introducerea în practică a principiului motivării hotărîrilor adoptate, în cazul unor eventuale litigii în instanța de judecată.

2.3 Eliberări din funcția de procuror

Cum s-a menționat, în anul curent Procuratura s-a confruntat cu fluctuația în rîndurile procurorilor, fenomen ce a crescut de 2 ori în

raport cu anul precedent. În cursul anului 2014, din organele procuraturii au fost eliberați 23 de procurori, iar în 2015, din organele procuraturii au fost eliberați 72 de procurori.

Temeiurile eliberării din funcție a procurorilor se reflectă în tabelele ce urmează:

3. ACTIVITATEA ÎN DOMENIUL FORMĂRII PROCURORILOR

În conformitate cu art.43 din Legea cu privire la Procuratură, responsabilitatea de formarea profesională continuă a procurorilor revine Institutului Național al Justiției, conducătorilor procuraturilor, în care aceștia își desfășoară activitatea, precum și fiecărui procuror prin pregătire individuală. Formarea profesională continuă a procurorilor se realizează ținându-se cont de necesitatea specializării lor, cu oferirea posibilităților ca procurorii să-și poată alege domeniul în care doresc să se perfecționeze.

Conform art.82 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură, în domeniul instruirii inițiale și continue a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor are un șir de competențe, printre care: aprobă strategia privind formarea inițială și continuă a procurorilor elaborată de Institutul Național al Justiției, prezintă avizul asupra planului de acțiuni pentru implementarea acestei strategii etc.

Legea privind Institutul Național al Justiției reglementează că un șir de competențe ale Consiliului Institutului Național al Justiției se realizează doar după coordonare prealabilă, inclusiv cu Consiliul Superior al Procurorilor.

În acest sens, Consiliul Superior al Procurorilor la una din ședințe a examinat Raportul despre activitatea Institutului Național al Justiției în anul 2014³, în special aspectele referitoare la îmbunătățirea procesului de instruire continuă a procurorilor în funcție și în vederea unei pregătiri mai bune a candidaților la funcțiile de procuror.

³ Hotărîrea CSP nr.12-197/15 din 10 septembrie 2015.

3.1 Activitatea în domeniul formării inițiale a procurorilor

În domeniul instruirii inițiale a audiențelor Institutului Național al Justiției, candidați la funcția de procuror, Consiliul Superior al Procurorilor a realizat următoarele activități:

- a desemnat procurorii Ruslan Popov și Valeriu Bodean în calitate de membri în Comisiile pentru examenele de absolvire a cursurilor de formare inițială a candidaților la funcția de judecător și procuror, înmatriculați la studii în anul 2012⁴;
- a aprobat numărul de locuri scoase la concurs, pentru admiterea la cursurile de formare inițială a candidaților la funcția de procuror în cadrul Institutului Național al Justiției⁵.
- a avizat proiectul Planului de formare inițială a candidaților la funcția de judecător și procuror pentru perioada 1 octombrie 2015 - 31 martie 2017⁶;
- a desemnat pe procurorul Marcel Dimitraș, membru al Colegiului de calificare, în componența Comisiei pentru examenele de

⁴ Hotărîrile CSP nr.12- 36/15 din 12.02.2015 și nr.12-57/15 din 12.03.2015.

⁵ Hotărîrea CSP nr.12-88/15 din 26.03.2015, conform căreia s-a propus scoaterea la concurs a 25 locuri [burse] pentru candidații la funcția de procuror. Ulterior, din motivul fluctuației cadrelor în organele Procuraturii, care ar putea periclita activitatea instituției, prin Hotărîrea nr.12-116/15 din 23.04.2015 s-a propus Consiliului Institutului Național al Justiției scoaterea la concurs în anul 2015 a 15 locuri suplimentare pentru procurori. Din aceleași considerente, pentru anul 2016 Consiliul a propus pentru a fi scoase la concurs 40 de locuri pentru admiterea la cursurile de formare inițială a candidaților la funcția de procuror (Hotărîrea CSP nr.12-151/15 din 17.06.2015).

⁶ Hotărîrea CSP nr.12-199/15 din 10.09.2015.

admitere (2015) la Institutul Național al Justiției⁷.

infracțiunilor, care să fie realizată în parteneriat cu Centrul Național de prevenire a abuzului față de copii (CNPAC).

3.2 Activitatea în domeniul formării continue a procurorilor

În conformitate cu art.7 din Legea nr.152 din 08.06.2006 cu privire la Institutul Național al Justiției, Planul de învățămînd pentru cursurile de formare continuă a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției se aprobă de către Consiliul Institutului Național al Justiției, după coordonarea acestuia cu Consiliul Superior al Procurorilor.

Astfel, în domeniul instruirii continue a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a avizat proiectul Planului de formare continuă a candidaților la funcția de judecător și procuror pentru anul 2016⁸, insistîndu-se doar asupra unei completări.

Conform unei analize a activității de audiere a minorilor în condiții speciale, efectuate de Procuratura Generală, după 1,5 ani de funcționare a camerelor de audiere a minorilor, s-a constatat lipsa interviuatorilor bine instruiți, pe fundalul majorării numărului cauzelor penale pornite, în care copiii figurează în calitate de victime ale infracțiunilor.

În aceste împrejurări, Consiliul a considerat oportună includerea în Programul de formare continuă a procurorilor a unei discipline distincte: Curs de instruire a procurorilor și interviuatorilor cu tematica Procedura de audiere a copiilor victime/martori ai

⁷ Hotărîrea CSP nr.12-172/15 din 30.07.2015.

⁸ Hotărîrea CSP nr.12-198/15 din 10.09.2015.

4. ATRIBUȚII ÎN MATERIE DISCIPLINARĂ ȘI DE ETICĂ PROFESIONALĂ

4.1 Activitatea punitiv-disciplinară

Exercitînd atribuțiile sale pe domeniul disciplinar, Consiliului Superior al Procurorilor a examinat în anul 2015 59 de proceduri disciplinare (52 - 2014) soluționate de Colegiul disciplinar⁹.

Referitor la aplicarea sancțiunilor disciplinare, pe parcursul anului 2015, colegiul a decis aplicarea următoarelor sancțiunilor disciplinare, după cum urmează:

- avertisment - în privința a 8 procurori;
- mustrare – în privința a 5 procurori;
- mustrare aspră – în privința a 3 procurori;
- în privința unui procuror a fost validată sancțiunea disciplinară - concedierea din organele procuraturii.

Aplicarea sancțiunii disciplinare de concediere a fost dictată de admiterea de către procurorul O.O. a unor încălcări grave în activitatea sa, de conduita necorespunzătoare a acestuia în calitate de procuror, dar și pentru lipsă de integritate. Consiliul a considerat că pedeapsa aplicată de către Colegiul disciplinar este proporțională, fiind racordată la gradul prejudiciabil al abaterilor constatate, inclusiv s-a ținut cont și de cazierul disciplinar al titularului.

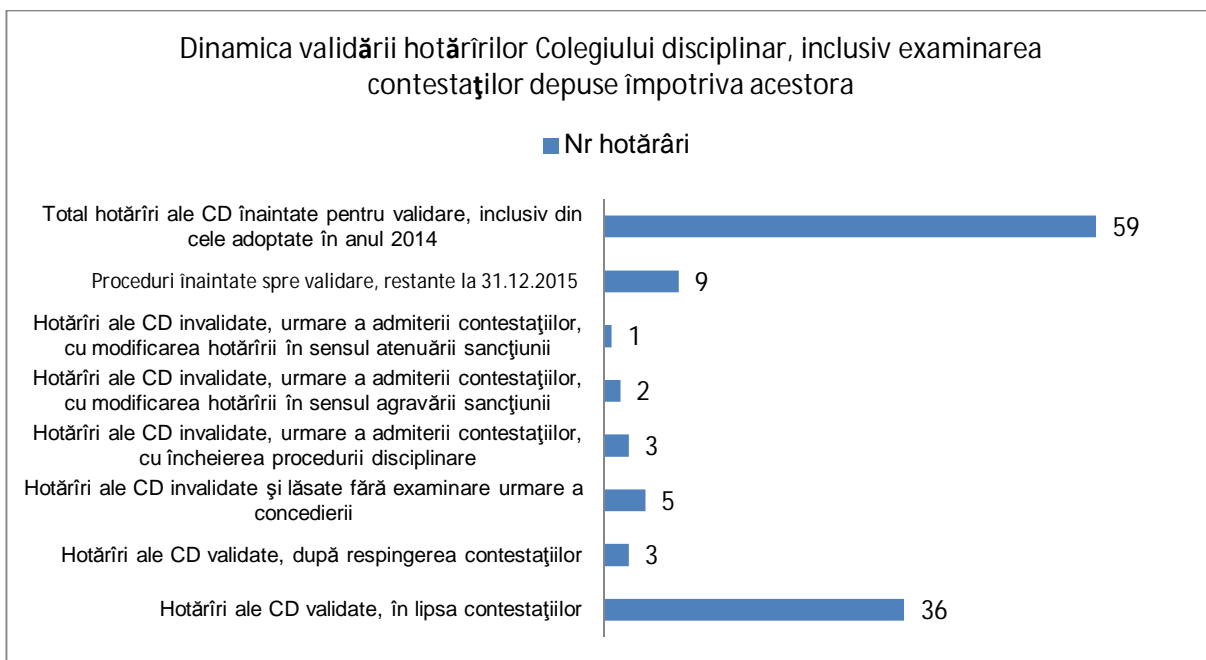
În alte 4 cazuri, în legătură cu pornirea urmăririi penale, s-a decis suspendarea din funcție a procurorilor.

În 13 cazuri a fost dispusă încheierea procedurii disciplinare, pe motivul inoportunității aplicării sancțiunii disciplinare, colegiul limitându-se la examinarea în ședință a materialelor de procedură, iar în 2 cazuri s-a dispus încheierea procedurii disciplinare, din lipsa temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

În cursul anului, Colegiul a examinat 12 proceduri privind stingerea înainte de termen a sancțiunilor disciplinare aplicate procurorilor, 6 dintre care au fost admise. Totodată, Consiliul a decis invalidarea a 3 hotărîri ale Colegiului disciplinar privind stingerea sancțiunilor disciplinare înainte de termen, din motivul nerespectării termenului legal de 6 luni, după care poate fi stinsă sancțiunea. Celelalte 9 hotărîri ale Colegiului disciplinar au fost validate.

Membrilor Colegiului disciplinar li s-a recomandat unificarea procedurilor disciplinare în abateri disciplinare analogice, să fie aplicabile sancțiuni disciplinare de o severitate apropiată, precum și să se asigure motivarea suficientă a soluțiilor adoptate.

⁹ A se vedea tabelul privind Dinamica hotărîrilor CD

4.2 Deontologia profesională

La demersul Ministerului Justiției și în conformitate cu prevederile pct.1 al Domeniului specific de intervenție 3.2.6. *Efectuarea unui studiu privind standardele etice prevăzute de codurile deontologice ale reprezentanților profesilor conexe sistemului justiției*, din Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016¹⁰, prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor¹¹ au fost propuși procurorii Alexandru Nichita și Igor Bațalai pentru participare într-un grup comun de lucru pentru reviziunea și îmbunătățirea codurilor de etică profesională în vederea ajustării la standardele internaționale.

În contextul implementării obiectivelor stabilite în Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2014¹², precum și în scopul realizării acțiunii 4.2.1(2) a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016¹³, cât și în Matricea de politici privind suportul bugetar acordat de Uniunea Europeană pentru anul 2014, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat Codul de etică și conduită al procurorului¹⁴, care a fost publicat pe pagina web a instituției¹⁵.

¹² Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.164 din 5.03.2014 (pct.210).

¹³ Elaborarea unor îndrumări detaliate privind aplicarea codurilor de etică profesională, Obiectivul specific - Promovarea și implementarea principiului toleranței zero pentru manifestările de corupție în sistemul justiției, Direcția strategică 4.2. Consolidarea mecanismelor de implementare a standardelor etice și de conduită anticorupție la nivelul tuturor instituțiilor din sectorul justiției.

¹⁴ Hotărârea CSP nr.12-173/15 din 30.07.2015.

¹⁵ <http://www.procuratura.md/md/CE/>

¹⁰ Aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012.

¹¹ Hotărârea CSP nr.12-63/15 din 12.02.2015.

Următoarea etapă va constitui prezentarea proiectului pentru aprobare de către Adunarea Generală a procurorilor.

În anul precedent, Consiliul a manifestat o preocupare constantă în privința responsabilizării procurorilor, în special prin exercitarea atribuțiilor în materie disciplinară și prin intoleranța față de corupția în sistem.

Toleranța zero față de corupție s-a transpus în practică prin hotărârile de suspendare din funcție a procurorilor (care au fost 4 la număr) până la rămânerea definitivă a hotărârilor în cauzele respective.

5. ALTE DOMENII DE INTERVENȚIE

5.1 Contestarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor

Din cele 301 hotărâri adoptate de Consiliul Superior al Procurorilor pe parcursul anului 2015, 7 hotărâri au fost contestate de persoanele interesate în instanța de judecată. Contestațiile au fost formulate 5 în materie disciplinară și 2 – referitor la procedura de accedere în funcție de procuror.

La data întocmirii raportului, 7 (șapte) acțiuni împotriva Consiliului Superior al Procurorilor au fost respinse de către instanțele de judecată, inclusiv 4 acțiuni din anul precedent.

Una din acțiuni a fost admisă (referitoare la procedurile de concurs pentru ocuparea funcției de procuror), hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-112/15 din 23.04.2015 fiind anulată în partea ce ține de candidatul I.V., iar în alte 4 (patru) cazuri, litigiile se află în curs de examinate.

În litigiile privind anularea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor adoptate în cadrul procedurilor de accedere în diferite funcții de procuror în procuratură, adoptate pe motiv că candidații nu se bucură de o reputație ireproșabilă, examinarea nu a fost finalizată (V.B., L.P.).

În acest an Consiliul Superior al Procurorilor a examinat 2 contestații declarate împotriva hotărârilor Colegiului de calificare, adoptate în rezultatul procedurilor de atestare în funcție a procurorului O.B., care s-au soldat cu neatestare și propunerea de retrogradare în funcție. În

rezultatul examinării, contestațiile au fost admise parțial, respinsă propunerea cu privire la retrogradarea în funcție, fiind dispusă repetarea procedurii de atestare a procurorului.

5.2 Cooperarea internațională

În perioada 18-21 mai 2015 un grup de procurori format din membrii organelor de autoadministrare au întreprins o vizită de studiu în or. Warszawa, la invitația președintelui Consiliului Național al Procurorilor din Polonia dl. Edward Zalewski.

În cadrul vizitei au avut loc întâlniri cu membrii Consiliului Național al Procurorilor din Polonia, cu Procurorul General al Poloniei, cu membrii Consiliului Național al Judecătorilor, precum și cu procurorii din Departamentul combatere a corupției și crimei organizate și Departamentul cooperare internațională, familiarizarea cu etapele dezvoltării funcționalității Consiliului Național al Procurorilor din Polonia, componentă, competențe, precum și rolul acestuia în administrarea procuraturii.

Membrii CSP din Moldova și Polonia, 8-21 mai 2015

Părțile au convenit, de principiu, asupra inițiativei de semnare a unui Acord de

colaborare între Consiliul Superior al Procurorilor din Republica Moldova și Consiliul Național al Procurorilor din Polonia, menit să asigure continuitate colaborării între cele două instituții.

În perioada 9-11 decembrie 2015, cu suportul Oficiului Consiliului Europei din Chișinău, în cadrul proiectului Susținerea reformelor justiției penale în Republica Moldova, un alt grup de procurori, inclusiv reprezentanți ai organelor de autoadministrare, au efectuat o vizită de studiu în or. Lisabona, Portugalia, pentru studierea sistemului Procuraturii portugheze.

Membrii delegației Republicii Moldova împreună cu colegii din Portugalia, 9-11 decembrie 2015

Cu acest prilej, în cadrul intreprinderilor cu colegii portughezi au fost abordate aspecte referitoare la sarcinile, structura și funcționarea Ministeriului Public (Procuraturii) portughez, rolul Consiliului Superior al Procuraturii în asigurarea administrării eficiente a instituției, în dezvoltarea carierei procurorilor, în domeniul disciplinar, etc. În același context, au fost discutate chestiuni cu privire la modul de constituire, atribuțiile și organizarea internă a Consiliului Superior al Procuraturii din Portugalia, care are o experiență în activitate de peste 10 ani, modelul portughez fiind preluat anterior și de Republica Moldova.

În anul curent au avut loc întâlniri și cu partenerii străini de dezvoltare (Consiliul Europei, Ambasada SUA, ABA ROLI Moldova, Delegația UE în RM (proiectul IDP) Ambasadele Guvernelor Suediei și a Danemarcei, NORLAM, IRZ etc), care s-au arătat foarte interesați de evoluția reformei procuraturii și dificultățile întâmpinate de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Eficiența Consiliului Superior al Procuraturii ca organ, prin intermediul căruia Procuratura Generală își exercită atribuțiile în domeniile de management și disciplinar, contribuie la îmbunătățirea activității instituției și atingerea standardelor europene în domeniu, ceea ce ne încurajează în eforturile de reformare a organelor Procuraturii, în perspectiva promovării principiilor democratice.

5.3 Transparența

Activitatea privind asigurarea principiului transparenței este una semnificativă, prin creșterea gradului de transparență, informarea corectă și completă, asigurarea liberului acces la informații de interes public, comunicarea cu publicul, acestea cerând obiectivitate, corectitudine și celeritate în activitatea Consiliului.

Transparența în activitate se asigură permanent prin publicarea pe pagina web oficială a procuraturii (link-ul Consiliului Superior al Procurorilor - <http://procuratura.md/md/CSP/>) a hotărârilor și a ordinii de zi a ședințelor, cu respectarea prevederilor art.132 alin.(1) și art. 95 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură. Procedura a diferentiat doar la cele 2 ședințe extraordinare.

Analizând evoluțiile procesului de reformare a Procuraturii, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat la 10.09.2015¹⁶ o Declarație în susținerea procesului de reformare a Procuraturii Republicii Moldova, care a fost făcută publică și în care a reafirmat poziția sa fermă în promovarea și implementarea reformelor, menționând că schimbările în domeniu sunt o necesitate obiectivă și un angajament ce urmează a fi onorat plenar, în conformitate cu etapele stabilite.

În anul 2015, cu suportul partenerilor de dezvoltare, în special ABA ROLI Moldova, a demarat proiectul privind elaborarea paginii oficiale web a Consiliului Superior al Procurorilor (csp.md), care urmează a fi lansată în semestrul I al anului 2016 și va reflecta în detalii activitatea Consiliului pe toate domeniile de competențe și suntem convinși că va prezenta interes și va fi utilă pentru procurori și publicul larg.

Cu suportul aceluiași parteneri a fost achiziționat echipamentul audio pentru înregistrarea ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor.

Pe parcursul anului 2015, în adresa Consiliului Superior al Procurorilor au parvenit 70 petiții și adresări de la persoanele fizice și juridice (în anul 2014 - 37 petiții). Din ele, 56 de petiții au fost primare, iar 14 - repetate.

Problematica reclamată de petiționari a vizat ilegalitatea măsurilor dispuse și hotărârilor adoptate de procurori în cauzele penale, conduita necorespunzătoare a procurorilor, dezacordul cu neadmiterea în concurs, etc. Din totalul acestora, la 5 petiții a fost formulat

răspuns din partea Consiliului Superior al Procurorilor, fără a mai fi necesară redirectionarea acestora către alte subdiviziuni competente. Celelalte petiții au fost transmise pentru examinare altor subdiviziuni, deoarece nu se încadrau în competențele Consiliului definite în art.82 din Legea cu privire la Procuratură, ci reprezentau plângeri sau cereri ce țin de competența subdiviziunilor respective, cu solicitarea informării Consiliului despre rezultatele examinării.

În perioada de referință pe adresa Consiliului au parvenit sesizări și studii efectuate de organizații obștești (Alianța Anticorupție, Asociația Presei Independente), ce conțin opinii și sugestii ale reprezentanților societății civile referitoare la unele aspecte sesizate privind activitatea instituției procuraturii, concluziile și recomandările cărora au fost examinate și se vor lua în calcul în procesul reformării organelor procuraturii.

¹⁶ Hotărârea nr.12-210/15

6. CONCLUZII

În final ținem să menționăm că în calitate de garant al autonomiei, obiectivității și imparțialității procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor și colegiile specializate au continuat să îndeplinească, și în anul 2015, misiunea în ce privește realizarea obiectivelor și măsurilor ce asigură accesarea în funcția de procuror a persoanelor profesioniste și integre, formarea profesională continuă a procurorilor în funcție, îndeplinirea obligațiilor de serviciu în conformitate cu prevederile constituționale și legale, sancționarea procurorilor pentru abaterile disciplinare comise.

Vulnerabilitățile identificate în activitatea organelor de autoadministrare, cum ar fi:

- lacunele legislative
- lipsa unui buget autonom, a sediului și a personalului aparatului CSP,

- nedelimitarea clară a funcțiilor dintre Procuratura Generală și Consiliul Superior al Procurorilor,
- asigurarea tehnico-materială insuficientă

nu au fost soluționate, cu regret, în anul 2015, obiective ce sînt prevăzute în documentele de politici cu privire la procesul reformării Procuraturii, inclusiv a Consiliului Superior al Procurorilor, catalizatorul cărora va fi adoptarea în lectură finală a noii Legi cu privire la Procuratură.

Acțiunile și obiectivele viitoare țin de dezvoltarea capacităților organizaționale și funcționale ale Consiliului pentru a promova o administrare mai eficientă a Procuraturii, creșterea gradului de transparență pentru îmbunătățirea imaginii publice a instituției Procuraturii și a încrederii din partea cetățenilor, consolidarea independenței Procuraturii în sistemul justiției.